

معاونت امور توانبخشی

**دستورالعمل شرایط و ضوابط اختصاصی مراکز توانبخشی معلولان
(غیر دولتی روزانه ویژه اختلالات دهانی، بلع و تغذیه)**

دستورالعمل شرایط و ضوابط اختصاصی مراکز توانبخشی معلولان
(غیردولتی روزانه ویژه اختلالات دهانی، بلع و تغذیه)
(ظرفیت ۵۰ نفر)

ماده ۱

تعاریف

۱-۱- فرد معلول با اختلالات دهانی، بلع و تغذیه

به فرد معلولی اطلاق می گردد که واجد مشکلات دهانی، دندانی، اختلالات عصبی - عضلانی و اختلال در کنترل زبان و بلع و مشکلات در کنترل حرکتی مراحل بلع می باشد. برای این افراد، دریافت مراقبت های تغذیه ای بهنگام در اختلالات همراه با نیازهای تغذیه ای خاص (نظیر اختلالات متابولیک و دیابت) و نیز پیشگیری از عوارض ناشی از این اختلالات و رفع اختلالات رشدی، ارتقاء سطح تکامل، رفع اختلالات رفتاری - تغذیه ای، رفع اختلالات روانی مرتبط با تغذیه و تسهیل وضعیت مطلوب و امن تغذیه از راه دهان؛ ضروری است.

۱-۲- مرکز غیردولتی روزانه ویژه اختلالات دهانی، بلع و تغذیه

به مرکزی اطلاق می گردد که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با کسب مجوز از سازمان بهزیستی به صورت روزانه و سرپایی دایر گردیده و در آن خدمات تخصصی ارزیابی، تشخیص، مشاوره، درمان، آموزش خانواده و مراقبین در زمینه اختلالات دهانی، بلع و تغذیه افراد معلول و مشکلات جسمی همراه، براساس ضوابط و مقررات مربوطه ارائه می گردد.

ماده ۲

شرایط تخصصی متقاضی و مسئول فنی

۲-۱- شرایط تخصصی متقاضی:

دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی دندانپزشکی و یا پزشکی، کارشناسی ارشد در رشته های گفتاردرمانی، کاردرمانی، فیزیوتراپی و مدیریت توانبخشی

۲-۲- شرایط تخصصی مسئول فنی:

دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی دندانپزشکی، کارشناسی ارشد در رشته های گفتاردرمانی، کاردرمانی

تبصره ۱: در صورت عدم وجود مسئول فنی با مدرک بالاتر از کارشناسی در منطقه، مدرک کارشناسی در رشته های گفتاردرمانی، کاردرمانی، فیزیوتراپی با حداقل دو سال سابقه کار مرتبط، به شرط انتشار فراخوان در نشریات معتبر استانی و با هماهنگی دفتر تخصصی مربوطه در سازمان بهزیستی کشور قابل قبول می باشد.

تبصره ۲: متخصصین گفتاردرمانی جهت مسئولیت فنی مرکز جامع توانبخشی از اولویت برخوردار خواهند بود.

ضوابط پذیرش و شرایط ترخیص

۳-۱ - ضوابط پذیرش

- معلولان زیر ۶۰ سال با شرایط ذیل:
- معلولان با اختلال عملکرد منطقه دهانی (oral function disorder)
- (حرکات ضعیف مکیدن / بستن ناقص لب ها / عدم ثبات گونه و فک / عدم هماهنگی ریتمیک بین مکیدن ، بلعیدن و تنفس، اختلال در مراحل رشدی تغذیه (رفلکس هایی مانند chewing / swallowing / sucking) و ...)
- معلولان دارای اختلالات حسی منطقه دهانی (hyposensitivity و hypersensitivity)
- معلولان دارای انواع آسیب های نورولوژیک مربوط به اعصاب دوازده گانه مغزی نواحی دهان به صورت ساختاری و عملکردی
- معلولان با فساد دندانی و دیسپلازی مینای دندان
- معلولان با اختلالات neurodevelopment همراه (اختلالاتی که در این طبقه قرار می گیرند، معمولاً در ساختارهای مرتبط با عملکرد تغذیه و گفتار ناهنجاری های آناتومیک ندارند اما مشکلات حسی - حرکتی ، عصبی - عضلانی، وجود رفلکس های پاتولوژیک، آپراکسی دهانی، عدم وجود رفلکس های تغذیه که متعاقب بیماریهای با منشاء عصبی بوجود می آید و ... منجر به اختلال بلع و تغذیه می گردند)
- معلولان با نیازهای خاص تغذیه ای (اختلالات متابولیک همراه مانند فنیل کتونوریا (PKU) ، گالاکتوزمی و یا بیماری دیابت همراه)
- معلولان با اختلالات رفتاری تغذیه ای نظیر پیکا (هرزه خواری) و ...
- معلولان با اختلالات رشدی (کاهش وزن، اضافه وزن و ...)
- معلولان با اختلالات همراه در رابطه با تداخل دارو و غذا

۳-۲ - شرایط ترخیص

- کاهش مشکلات دهانی ، دندانی معلولان و ارتقاء سطح سلامت ایشان
  - کاهش اختلالات عصبی - عضلانی و کاهش اختلال در کنترل زبان و بلع
  - بهبود کنترل حرکتی مراحل بلع از طریق تعدیل تون عضلانی و تسهیل کیفیت حرکت
  - ارائه ی مراقبت های تغذیه ای بهنگام در اختلالات همراه با نیازهای تغذیه ای خاص (اختلالات متابولیک ، دیابت و ...) و پیشگیری از عوارض ناشی از اختلالات فوق
  - رفع اختلالات رشدی و ارتقاء سطح تکامل معلولان
  - رفع اختلالات رفتاری - تغذیه ای معلولان
  - رفع اختلالات روانی مرتبط با تغذیه در معلولان
  - تسهیل وضعیت مطلوب و امن تغذیه از راه دهان در معلولان
- تبصره ۱:** مراکز ملزم به فراهم نمودن بستر مناسب جهت تحقق شرایط ترخیص برای گروه هدف و ارائه گزارش سالیانه در این خصوص به اداره بهزیستی شهرستان و استان می باشند.
- تبصره ۲:** نیاز معلول به حضور بیش از ۶ ماه در مرکز، باید به تایید کمیته ی توانبخشی استان برسد . در صورت کفایت خدمات مرکز، معلول با نظر کمیته ی مزبور، ترخیص خواهد شد.

فرایند ارائه ی خدمات در مرکز

پس از طی مراحل پذیرش، فرایند ارائه ی خدمات در مرکز به ترتیب ذیل صورت می پذیرد:

- ارزیابی تخصصی اولیه توسط اعضای تیم تخصصی
- تشکیل پرونده ی تخصصی (درمانی - توانبخشی، آموزشی و حمایتی)
- تعیین اهداف درمانی، توانبخشی، آموزشی و حمایتی فرد؛ در یک بازه ی زمانی مشخص، توسط تیم تخصصی
- تدوین و طراحی برنامه ی درمانی، توانبخشی، آموزشی و حمایتی فرد، با مشخص شدن شرح وظایف هریک از اعضای تیم
- اجرای برنامه ها و ثبت کلیه ی اقدامات، نتایج حاصله و اقدامات پیگیری در پرونده ی تخصصی
- ارزیابی دوره ای هر سه ماه یک بار برای معلولانی که نیاز به خدمات در بازه های زمانی طولانی دارند
- برگزاری جلسات Case Conference به صورت ماهیانه - با حضور کلیه افراد تیم توانبخشی و بررسی نتایج ارزیابی های دوره ای، به منظور مشخص شدن وضعیت پیشرفت و یا پسرفت فرد در فرآیند دریافت خدمات و تعریف مجدد برنامه ی فوق در صورت پسرفت فرد
- آماده سازی فرد و خانواده جهت دستیابی به سطوح بالاتر

تبصره ۱: فعالیت این مراکز به صورت سریایی و روزانه بوده و معلولان پذیرش شده در مرکز خدمات مورد نیاز خود را براساس برنامه های تنظیم شده توسط متخصصین در دو شیفت صبح و بعداز ظهر دریافت می نمایند.

تبصره ۲: ظرفیت مندرج در پروانه فعالیت صرفاً به ظرفیت یارانه ای (یارانه بگیر) مرکز اشاره دارد.

تبصره ۳: برای معلولان خدمت گیرنده دو بسته ی خدماتی شامل موارد ذیل تعریف می شود:

- بسته ی خدمتی یک: پزشکی، پرستاری، گفتاردرمانی، فیزیوتراپی و مشاور تغذیه معادل یارانه ی کامل
- بسته ی خدمتی دو: خدمات دندانپزشکی شامل:

- ترمیم دندان از یک سطحی تا سه سطحی با آمالگام هر دندان معادل نیم یارانه
- ترمیم دندان با کامپوزیت از یک سطحی تا سه سطحی هر دندان معادل یک یارانه
- کشیدن هر دندان نیم یارانه
- جرم گیری کامل معادل نیم یارانه
- بروساژ کامل معادل نیم یارانه
- فلوراید تراپی معادل نیم یارانه
- عصب کشی یک کاناله تا سه کاناله معادل یک یارانه
- پروتز دندان کامل معادل سه یارانه
- یالپ کپ معادل یک یارانه

تبصره ۴: هزینه برخی از خدمات دندانپزشکی از طریق فرانشیز بیمه مکمل معلولان براساس بند ۱۵-۱۰ «جبران هزینه

خدمات دندانپزشکی جهت پنج دره زار جمعیت تا سقف ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال» ذیل ماده ۱۰ قرارداد بیمه مکمل معلولان تحت عنوان «حدود تعهدات» قابل پرداخت می باشد. با توجه به اینکه تعداد خدمت گیرندگان برخی استان ها بیش از تسهیم بیمه مکمل می باشد، مابه التفاوت اعتبار از طریق افزایش سرانه بیمه مکمل یا تحت عناوین کمک هزینه درمان و ... قابل جبران می باشد (نحوه شمولیت خدمات دندانپزشکی طبق توافق نامه فیما بین سازمان بهزیستی کشور و سازمان بیمه گر هرساله تعیین می گردد).

تبصره ۵: ارائه همزمان بسته ی خدمتی یک و دو، به توانخواهان مجاز است.

تبصره ۶: در طول سال، هر توانخواه می تواند از ۶ بسته ی کامل خدمات دندانپزشکی استفاده نماید.

ماده ۵

خدمات آموزشی، توانبخشی

- اقدامات پزشکی، دندانپزشکی و بهداشتی
- ارائه خدمات تخصصی توانبخشی (گفتاردرمانی، کاردرمانی و فیزیوتراپی) مورد نیاز هر فرد در راستای درمان اختلالات مورد نظر
- مشاوره تغذیه
- آموزش خانواده و مراقبین

تبصره ۱: ساعت فعالیت در این مراکز ساعت ۸ صبح الی ۱۴ و روزهای پنجشنبه از ساعت ۸ صبح الی ۱۲ می باشد.
تبصره ۲: این مراکز در صورت نیاز و با هماهنگی سازمان بهزیستی می توانند در شیفت بعدازظهر نیز ارائه ی خدمت نمایند.

ماده ۶

نیروی انسانی

۶-۱ - نیروی انسانی تخصصی

- مسئول فنی: به صورت تمام وقت
- مسئول واحد پذیرش و مدارک پزشکی: یک نفر به صورت تمام وقت
- دندانپزشک: یک نفر به صورت تمام وقت حداقل
- بهداشت کار دهان و دندان: یک نفر به صورت تمام وقت
- تکنسین رادیولوژی: در صورت وجود دستگاه پانورکس ولترال سفال، با توجه به نیاز مرکز یک نفر به صورت تمام وقت یا پاره وقت

- گفتار درمانگر: یک نفر به صورت تمام وقت
- کارشناس تغذیه: یک نفر به صورت پاره وقت (سه روز در هفته)
- پزشک و کارشناس پرستاری: آشنا به مسائل اورژانس پزشکی که به دو صورت ذیل می توانند انجام وظیفه نمایند :
  - پزشک: یک نفر به صورت تمام وقت
  - کارشناس پرستاری: یک نفر به صورت تمام وقت + پزشک به صورت پاره وقت یا آنکال

- کارشناس کاردرمانی: یک نفر به صورت پاره وقت (سه روز در هفته)
  - کارشناس فیزیوتراپی: یک نفر به صورت پاره وقت (سه روز در هفته)
- تبصره ۱:** هر یک از نیروی انسانی تخصصی در صورت انطباق شرایط با مسئول فنی، می تواند به عنوان مسئول فنی معرفی شود.

تبصره ۲: تعداد دندانپزشک و بهداشت کار دهان و دندان باید متناسب با امکانات و تجهیزات بخش دندانپزشکی و نیاز مراجعین افزایش یابد.

تبصره ۳: با توجه به نیاز معلولان، چنانچه لازم باشد درمان ها و جراحی ها، تحت بیهوشی انجام شود مرکز بایستی مجوز

کلینیک جراحی محدود را از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دریافت نماید و بدیهی است تمام مقررات موجود در دستورالعمل وزارت بهداشت بر آن حاکم می باشد.

تبصره ۴: مسئول خدمات پرستاری می تواند مسئول واحد پذیرش نیز باشد.

تبصره ۵: تعداد نیروی انسانی مورد نیاز در هر شیفت با توجه به ظرفیت مرکز، و نوع تخصص نیروی انسانی با توجه به شهرستان محل تأسیس متفاوت می باشد. تعداد پرسنل پیشنهادی در این دستورالعمل، مربوط به مرکز با ظرفیت ۵۰ نفر می باشد. لذا در مراکز با ظرفیت بالاتر و یا پایین تر از ۵۰ نفر باید تعداد پرسنل متناسب با تعداد مراجعین مشخص گردد. در شهرهای دیگر غیر از کلان شهرها، نوع تخصص نیروی انسانی متناسب با بخش های موجود مرکز قابل تطبیق می باشد.

تبصره ۶: کلیه کارکنان هر مرکز موظف به شرکت در دوره های آموزشی مرتبط که از سوی سازمان بهزیستی کشور مشخص می شود خواهند بود.

۲-۶ - نیروی انسانی غیر تخصصی

- خدمه یک نفر

ماده ۷

شرح وظایف نیروی انسانی

۷-۱- دندانپزشک

- بررسی و حل مشکلات دندانپزشکی معلولان
- ثبت سیر پیشرفت و یا پسرقت درمان و حفظ و ارتقاء سلامت معلولان
- تشکیل پرونده و ثبت اقدامات، نتایج حاصله و اقدامات لازم جهت پیگیری

۷-۲- مسئول واحد پذیرش و مدارک پزشکی

- انجام مراحل پذیرش و ترخیص معلولان تحت نظارت مسئول فنی

۷-۳- بهداشت کار دهان و دندان

- ارزیابی وضعیت و رفع مشکلات بهداشتی دهان و دندان معلولان با هماهنگی دندانپزشک مرکز
- ارائه ی آموزش به معلول و خانواده
- ثبت سیر پیشرفت و یا پسرقت درمان و حفظ و ارتقاء سلامت معلولان

۷-۴- تکنسین رادیولوژی

- انجام امور محوله از سوی دندانپزشک بر حسب نیاز
- ثبت کلیه اقدامات

۷-۵- کارشناس گفتاردرمانی

- ارزیابی مهارت های گفتار و زبان شامل ویژگی های ساختاری و عملکرد منطقه دهانی، ویژگی های تنفسی، ویژگی های رفتاری، مهارت های دیداری و شنیداری، ویژگی های شناختی، ویژگی های زبانی و گفتاری
- ارائه برنامه های درمانی در جهت رفع مشکلات و تقویت مهارت ها
- تشکیل پرونده شامل ارزش های اولیه، دوره ای، ثبت برنامه و اهداف درمانی، ثبت مداخلات درمانی، نتایج حاصله و

اقدامات لازم جهت پیگیری

۶-۷ - کارشناس روانشناسی

- ارزیابی بالینی با بهره گیری از آزمون ها
- همکاری با تیم توانبخشی در تدوین برنامه توانبخشی معلول
- مصاحبه و مشاوره با معلول و خانواده
- ارتقاء کیفیت ارتباط معلول و خانواده
- تشکیل پرونده و ثبت اقدامات، نتایج حاصله و اقدامات لازم جهت پیگیری

۷-۷ - کارشناس تغذیه

- ارزیابی تخصصی
- تنظیم برنامه ی غذایی متناسب
- آموزش خانواده ی معلولان در زمینه برنامه ی غذایی مناسب و وضعیت محیطی و بدنی مطلوب فرد در زمان تغذیه
- مشاهده ی وضعیت تغذیه توانخواهان در مرکز و رفع نواقص

۸-۷ - کارشناس پرستاری

- کمک به حفظ سلامتی جسمانی معلولان از طریق کنترل علایم حیاتی
- نظارت بر نحوه ی مصرف داروها و کنترل عوارض دارویی
- آموزش خانواده در زمینه چگونگی مصرف دارو توسط معلول و شناخت علایم عود
- نظارت بر رعایت بهداشت فردی و اجتماعی
- گزارش هرگونه تغییر در سطح سلامت معلول
- پیگیری امور پاراکلینیکی
- تشکیل پرونده و ثبت اقدامات، نتایج حاصله و اقدامات لازم جهت پیگیری

۹-۷ - پزشک

- بررسی وضعیت عمومی معلول
- انجام معاینات بالینی عمومی و در صورت نیاز ارجاع به متخصص و مراکز پاراکلینیکی
- تشکیل پرونده و ثبت اقدامات، نتایج حاصله و اقدامات لازم جهت پیگیری

۱۰-۷ - کارشناس کاردرمانی

- ارزیابی حسری و حرکتی و عضلانی و تعیین بیش آگهی، هدف و برنامه درمانی
- تشکیل جلسات درمانی
- بهبود توانایی های حسری حرکتی
- مشاوره و انجام اقدامات و تمهیدات لازم جهت انطباق فرد، در محل زندگی و کار
- اقدامات کاردرمانی ذهنی برای پرورش و تقویت توانایی های پایه شناختی توانخواهان به ویژه در آسپه های وارده به

CNS

- آموزش به خانواده به منظور پیگیری اقدامات درمانی در منزل
- ارزیابی های اختلالات بلع و ارائه برنامه درمانی
- تشکیل پرونده و ثبت اقدامات، نتایج حاصله و اقدامات لازم جهت پیگیری

۱۱-۷ - کارشناس فیزیوتراپی

- ارزیابی
- تشکیل جلسات درمانی
- هدایت خاصیت انعطاف پذیری سرپستم عصبی (نوروپلاستی) در جهت صحیح
- بهبود انعطاف پذیری در مفاصل (جهت جلوگیری از کوتاهی های عضلانی و خشکی مفاصل به علت بی حرکتی)
- ارزیابی قدرت عضلات اندام ها به صورت فعال، به منظور ارتقاء فرد از یک سطح پایین تر به سطح بالاتر
- آموزش های حرکتی و تمرینات متمرکز
- آموزش وضعیت های صحیح ایستادن و راه رفتن به فرد و خانواده او
- ارزیابی حسری و به کار گیری تکریم های بازگشت حسری
- آموزش نحوه انجام تمرینات عملکردی را با توجه به شرایط
- تنظیم یک برنامه منظم جهت افزایش هماهنگی و تعادل میان گروه های عضلانی در وضعیت های مختلف که با توجه به شرایط و پیشرفت فرد تغییر می نماید.
- آموزش توانخواهان در خصوص نحوه استفاده از وسایل کمک توانبخشی
- تشکیل پرونده و ثبت اقدامات، نتایج حاصله و اقدامات لازم جهت پیگیری

ماده ۸

فضای فیزیکی

- اتاق مسئول فنی حداقل ۹ مترمربع
- اتاق پذیرش و نگهداری مدارک پزشکی: شامل فضایی برای پذیرش، تشکیل پرونده و نگهداری اطلاعات مربوط به معلولان و تجهیزات رایانه ای ذخیره کننده اطلاعات
- اتاق معاینه پزشکی و اقدامات پرستاری: حداقل ۱۲ مترمربع
- اتاق دندانپزشکی: به ازای هر ۱۰ مراجع در روز، حداقل ۱۵ مترمربع
- اتاق گفتاردرمانی: به ازای هر ۱۵ مراجع در روز، حداقل ۱۲ مترمربع
- اتاق تغذیه: به ازای هر ۲۰ مراجع در روز ۱۲ مترمربع
- اتاق کاردرمانی: به ازای هر ۱۰ مراجع در روز، ۲۰ مترمربع
- اتاق فیزیوتراپی: به ازای هر ۲۰ مراجع در روز، ۲۰ مترمربع
- تبصره: کاردرمان و فیزیوتراپی می توانند بصورت پاره وقت طبق دستورالعمل با هماهنگی مسئول فنی در روزهای مختلف در مرکز حضور یافته و از فضای فیزیکی مشترک استفاده نمایند.
- اتاق روان شناس: حداقل ۹ مترمربع
- اتاق انتظار برای مراجعین: حداقل ۱۲ مترمربع
- اتاق دارو و تجهیزات: برای نگهداری وسایل درمانی نظیر دارو، سرنگ، سرسوزن، سرم و ...
- اتاق تجهیزات و لوازم مورد نیاز مرکز: برای نگهداری وسایل پزشکی اس تریل و غیراستریل (به جز داروها) نظیر صندلی چرخدار، برانکار، تجهیزات ترانسفر و وسایل نظافت مرکز
- سرویس بهداشتی: به تعداد مورد نیاز، که باید گنجایش ویلچر را داشته باشد و فضا و وسایل مناسب سازی شده باشند.
- محل شستشوی تی و وسایل نظافت
- آبدارخانه

- اتاق استراحت و رختکن به تفکیک بانوان و آقایان

تبصره ۱: فضای فیزیکی دندانپزشکی با توجه به ظرفیت مرکز و براساس تعداد یونیت ها و بخش های مصوب محاسبه می گردد.

تبصره ۲: محدوده مورد نظر جهت استقرار دستگاه های رادیو گرافی باید بطور جداگانه سرب کوبی شده و به تایید سازمان انرژی اتمی رسیده باشد.

تبصره ۳: در صورتیکه مرکز مجوز کلینیک جراحی محدود از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی دریافت نموده باشد، تطبیق فضای اتاق عمل براساس استانداردهای وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی الزامی می باشد.

تبصره ۴: در صورت وجود دستگاه پانورکس و لترال سفال ، اتاق رادیولوژی با فضای مناسب براساس استانداردهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی الزامیست.

ماده ۹

تجهیزات و لوازم تخصصی

۹-۱- تجهیزات دندانپزشکی:

- دستگاه یونیت
- آمال کپ
- پودر آمالگام
- اسید H
- پست دنتاتوس
- پست فایبر
- جیوه
- دایکال
- ژل فلوراید
- گلاس یوندمر
- کامپوزیت نوری
- فیشور سیلنت
- پودر زینک اکسید
- فایل
- اسپریدر
- فیلم هایدروکساید
- فیلم رایبوگرسبز
- فرمالین
- ظهور و ثبوت
- بلیچینگ
- رابراستاپ

- گوتا
- دستکش لاتکس
- کن کاغذی
- کاغذ کاربن خارجی
- دستکش نایلونی
- اسپری توربین
- چسب اتوکلاو
- خمیر پروفیلاتی
- خمیر جراحی
- آلزینات
- اسپری پست آلزینات
- استنس سبز
- استنس قرمز
- نمونه رنگ کندان
- تمپوباند
- سیمان پلی کربوکسیلات
- سیمان زینک فسفات
- ماسک
- آپسلانگ
- پیشبند یکبار مصرف
- روکش پوار و ساکشن
- آینه یکبار مصرف
- سرسوزن بلند و کوتاه
- برس اسیداج
- برس برساژ
- فریم فیلم ۶ خانه
- کاور یونیت
- پشت سری یونیت
- رول پنبه
- سینی یکبار مصرف
- گاز
- کارپول
- اسپری بی حسی
- ژل بی حسی
- مواد ضد عفونی
- تری پلاستیکی
- گچ سفید
- گچ زرد

- دستگاه جرم گیری
- دستگاه لایت کیور
- دستگاه ظهور و ثبوت
- کیت سی پی آر
- اتوکلاو
- ست کامل وسایل جراحی
- ست کامل وسایل اندو
- ست کامل وسایل ترمیمی
- روتاری
- ست کامل وسایل یکبار مصرف
- کاغذهای مریکال و پاکت آماده
- دستگاه سینه بندی
- فایبر پست
- اسپری توربین
- کامپیوتر
- پرینتر
- اسکنر
- سیلر روت کانال
- نخ دندان
- نخ زیر لثه
- کلر هگزیدین
- میکرو موتور
- دستگاه اولتراسونیک
- نگاتواسکوپ
- جای فایل
- بیستوری در سایز و مدل‌های مختلف
- آینه
- ست وسایل ارتودنسی
- ست فایبر پست
- سوند
- نخ بخیه
- ژل تامپ
- فرز در مدل و سایزهای مختلف
- رابریکپ
- مولت پرداخت کامپوزیت
- مولت پرداخت آمالگام
- ست دیسک پرداخت پورسیلن فرز آلرین بر
- دکونکس

- میکروتن
- الکل طبی
- الکل صنعتی
- سرم شستشو
- سرساکشن
- لیوان یکبار مصرف
- حوله کاغذی
- روکش توربین
- روکش سرپوار
- روکش ساکشن
- جای پنبه
- جای فرز
- دیش در دار
- رانزور
- موم صورتی
- دستگاه آگاماتور
- دستگاه آبکس فایندر
- اندومتر
- گوده چینی
- آمالگام کریر
- استاپ شیشه ای
- ماتریس
- ماتریس هولدر
- شان
- آرسی پرپ
- فایل روتاری
- سوزن گیر
- قیچی در انواع مختلف
- روکش دسته چراغ

۲-۹- تجهیزات پزشکی و پرستاری

- ترالی اورژانس
- گوشی پزشکی یک عدد
- فشار سنج یک عدد
- چکش رفلکس یک عدد
- تخت معاینه و پاروان یک عدد
- چراغ قوه یک عدد
- ترازو یک عدد

- کیسول اکسیژن آماده یک عدد
- قفسه نگهداری دارو یک عدد
- داروهای مصرفی با تاریخ مصرف یک عدد
- وسایل تزریق و سرم

۹-۳ - تجهیزات کاردرمانی

- میز کارگاهی یک عدد
- میز شش نفره یک عدد
- صندلی ۱۲ عدد
- فایل، قفسه کتاب و کتاب به تعداد لازم
- لوازم صوتی و تصویری
- لوازم مورد نیاز آموزش فعالیت های روزمره نظیر وسایل آشپزی ، اتو کشی ، نظافت ، شستشوی لباس ، شستشوی ظروف و ...
- لوازم مورد نیاز فعالیت های هنری و اوقات فراغت نظیر ادوات موسیقی ، وسایل نقاشی ، خطاطی ، شمع سازی ، گل سازی ، گلدوزی ، عروسک سازی ، تأترو ...
- لوازم مورد نیاز فعالیت های ورزشی نظیر فوتبال ، والیبال ، بدمینتون ، تنیس روی میز ، شطرنج ، ایروبیک و ...
- لوازم مورد نیاز فعالیت های حرفه ای نظیر یارانه ، نجاری ، معرق ، باغبانی ، خیاطی ، حصیر بافی ، قالی بافی و ...
- انواع بازی ها نظیر منچ ، لگو ، پازل ، دو مینو و ...

۹-۴ - تجهیزات روان شناسی و مددکاری

- فایل
- آزمون های روان سنجی